סלכה ג:

1. ביום ההוא יהיה מובח ליי

תורה. בפרק קמא דקידושין (דף כט:)

איכא למאן דאמר איפכא ואמרינן לא

מדרשות חלוקין יש מי שחומר

נשמותיהן של לדיקים מי ויש מי שאומר

כבשים של אש והיינו דאמרינן בשמונה

עשרה בעבודה ואשי ישראל ותפלתם

מהרה באהבה תקבל ברלון ויש אומרים דקאי אדלעיל והשב את

העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל.

הדרן עלך הרי עלי עשרון

וסליקא לה מסכת מנחות

לא מנאתי יותר:

שר הגדול

ומקריב עליו קרבן.

פליגי הא לן והא להו: ומיכאל שר הגדול

אָצֶל גְּבוּלָה לֹיְיֵי: אַצֶל גְּבוּלָה לֹיְיֵי: אַצל גָבוּלָה לֹיִיִי: בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ חְמֵשׁ
עָרִים בְּאֶרֶץ מִצְרִים מדַבְּרוֹת שְּׁפַת בְּנַעַן וְנָשְׁבְּעוֹת לֹיִיְ צְבָאוֹת עיר הַהָּרֶס יַאָמֵר לאחת: האמר לחרם ולא יזרח

4. אמר לִצְּפוֹן תַּנִי וּלְתֵימו אַל תַּכְלָאִי הָבִיאִי בָנִי מרְחוֹק וּבְנוֹתִי מִקְצֵה הָאָרֶץ:

מְקוֹם מְקְטָר מָגָשׁ לְשְׁמִי וּמִנְחָה טְהוֹרָה כִּי גָדוֹל שְׁמִי בגוים אמר יי צבאות: מלאכי א יא

מראכי איא 6. שיר הַמַּעֲלוֹת הַנֵּה בְּרֵכוּ אֶת יִיִּ כָּל עַבְּדִי יִיִ הָעֹמְדִים אֶת יִיִּ כָּל עַבְּדִי יִיִ הָעֹמְדִים

יהלים קלד תהלים קלד א 7. הַנָּה אֲנִי בוֹנָה בַּיִּת לשַׁם יְיָ אֱלֹהָי לְהַקְּרִישׁ לוֹ לְהַקְּטִיר לְפָנָיו קְטֵרֶת סָמִים וּמַערֶכֶת תְמִיד וְעלוֹת לָבֹקָר וְלְערֶב לשבתות ולחדשים ולמועדי אלהינו לעולם זאת על 8. זאת התורה לעלה למנחה וְלַחַטָּאת וְלָאָשֶׁם וְלַמִּלּוּאים ולובח השלמים: ויקרא ז לו 10. וקרבו וכרעיו ירחץ במים וְהָקְטִיר הַכּּהֵן אֶת הַכּל הַמִּוְבַּחָה עלָה אִשַּׁה ריחַ ניחוח ליי: ריים ויקרא א ט בקרא א ט בקראי לא השטע אתו בְּבְנְפְּיו לא יַבְּדִּלְּין וּתְּקְטִיר אתו בְּבְנָפְיו לא יַבְּדִּל וְתְקְטִיר אתו הַבּבְּן הַבְּבִּץ על הְתַּבְיה על הְצִיב אָשֶׁר עַל הַבְּאַ עלה הוא אָשֶׁר נִילו בְּיִבְּע עלה הוא אָשֶׁה רִיק נִיתְו לְיָיָב וִייִּקרא א יו בְּיתַ לְיָב הַרְיַב בִּיאָר אַל בני אהרי 1.2 אזכרתה המזבחה אשה ריח 13. מתוקה שנת העבד אם יַבּטּ וְאָבּ וּוְרַבּּה יאבּל וְהַשֶּׁבְע לְעָשִיר אַיננוּ מַנִּיחָ לוּ לִישון: קהלת ה יא 14. בְּרְבוֹת הַשוֹבָה רָבּוּ אוּרְלֶיהָ וּמָה בִּשְׁרוֹן לִבְעָליהָ

לִי תַבֵּל וּמְלֹאָה: תהלים ניב 16. כִּי לִי כָל חַיָּתוֹ יָעַר בָל עוֹף הָרִים וְזִיז שְׂדֵי עמָדִי: תהלים ג י-יא

17. הַאוֹכַל בְּשַׂר אַבִּירִים וְדַם

18. וְבִי חִוּבְּי. .. לְרְצֹנְכֶם תִּוְבְּחָהוּ: ויקרא יט ה

 ל) ולפיל שם פישש" מהה מבעים בשם ה" לבאות: (ש) דעת זכרים מיושבת עליהם יותר משל נקבות: בני בבל אין להם עול מלכות כשאר גליות שבכל ארלות: מסירין אם הלכה ה שור שיע "ד הלכה ה שור שיע "ד מיון מיו משף ב: מון מות מכירין ואין מכבידין עולם: ואם אביהם שבשמים. (כ) שמאחלים בהקדוש ברוך הוא ואין מאחלים בעבודת כוכבים: שמין מיו מפיף בי שב ביי פיש מבל מבל ששה משום לניעות: זה הלושד מיומי חכם גדול ומקשה לי דבר זה. ויש אומרים רב לא היה זוקף עיניו אלא סובשן כל שעה משום לניעות: זה הלושד סורה בטהרה. עליו הוא אומר לשמי ומנחה טהורה: לעולם ואת על ישראל. מקרא הוא בדברי הימים (ב פרי ב) בשלמים?) ובקרבנות משתעי

הלומד תורה במהרה נושא תורה אור השלם ונשבעות לה' צבאות הלכו לאלכסנדריא של אשה ואחר כך לומד

מצרים ובנו מזבח והעלו עליו לשם שמים שנאמר יביום ההוא יהיה מזבח לה' בתוך ארץ מצרים 2עיר ההרם יאמר לאחת מאי עיר ההרם יאמר לאחת כדמתרגם רב יוסף קרתא דבית שמש דעתיד למיחרב איתאמר דהיא חדא מנהון וממאי דעיר ההרם לישנא רשימשא היא דכתיב 3האומר לחרם ולא יזרח יהביאי בני מרחוק ובנותי מקצה הארץ הביאי בני מרחוק אמר רב הונא אלו גליות של בבל שדעתן מיושבת עליהן כבנים ובנותי מקצה הארץ אלו גליות של שאר ארצות שאין דעתן מיושבת עליהן כבנות אמר רבי אבא בר רב יצחק אמר רב חסדא ואמרי לה אמר רב יהודה אמר רב מצור ועד קרטיגני מכירין את ישראל ואת אביהם שבשמים

ומצור כלפי מערב ומקרטיגני כלפי מזרח אין מכירין את ישראל ולא את אביהן שבשמים איתיביה רב שימי בר חייא לרב ממזרח שמש ועד מבואו גדול שמי בגוים ובכל מקום מוקטר מוגש לשמי ומנחה מהורה אמר ליה ששימי את דקרו ליה אלהא שראלהא בכל מקום מוקטר מוגש לשמי בכל מקום סלקא דעתך אמר רבי שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן אלו תלמידי חכמים העוסקים בתורה בכל מקום מעלה אני עליהן כאילו מקטירין ומגישין לשמי ומנחה טהורה זה גאהלומד תורה בטהרה נושא אשה ואחר כך לומר תורה ישיר המעלות הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות מאי בלילות א"ר יוחנן אלו ת"ח העוסקים בתורה בלילה מעלה עליהן הכתוב כאילו עסוקים בעבודה "לעולם זאת על ישראל א"ר גידל אמר רב זה מזבח סבנוי ומיכאל שר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן ורבי יוחנן אמר אלו תלמידי חכמים העסוקין בהלכות עבודה מעלה עליהם הכתוב כאילו נבנה מקדש בימיהם אמר ריש לקיש מאי דכתיב יואת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם כל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה מנחה חמאת ואשם אמר רבא האי לעולה למנחה עולה ומנחה מיבעי ליה אלא אמר רבא כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה (ולא חמאת) ולא מנחה סולא אשם אמר רבי יצחק מאי דכתיב יואת תורת החמאת וואת תורת האשם כל העוסק בתורת חמאת כאילו הקריב חמאת וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם: מתני' יונאמר בעולת בהמה ייאשה ריח ניחוח ובעולת עוף "אשה ריח ניחוח ובמנחה "אשה ריח ניחוח לומר לך "אחד המרבה ואחד הממעים ובלבד שיכוין לבו לשמים: גמ' אמר ר' זירא מאי

קראה "מתוקה שנת העובד אם מעט ואם הרבה יאכל רב אדא בר אהבה אמר מהכא "ברבות הטובה רבו אוכליה ומה כשרון לבעליו®: תניא אמר רבי שמעון בן עזאי בוא וראה מה כתיב בפרשת קרבנות שלא נאמר בהן לא אל ולא אלהים אלא ה' שלא ליתן פתחון פה לבעל דין לחלוק ונאמר בשור הגם ייאשה ריח ניחוח ובעוף הדק ייאשה ריח ניחוח ובמנחה ייאשה ריח ניחוח לומר לך אחד המרבה ואחד הממעים ובלבד שיכוין את לבו לשמים ושמא תאמר לאכילה הוא צריך ת"ל יאם ארעב לא אומר לך כי לי תבל ומלואה ונאמר 10כי לי כל חיתו יער בהמות בהררי אלף ידעתי כל עוף הרים וזיז שדי עמדי דהאוכל בשר אבירים ודם עתודים אשתה לא אמרתי אליכם זכחו כדי שתאמר אעשה רצונו ויעשה רצוני לא לרצונים אתם זובחים אלא לרצונכם אתם זובחים שנאמר 15 לרצונכם תזבחהו דבר אחר לרצונכם תזבחהו לרצונכם זבחו לדעתכם זבחו כדבעא מיניה שמואל מרב הונא יימנין ילמתעסק בקדשים שהוא פסול שנאמר ושחם את בן הבקר שתהא שחימה לשם בן בקר אמר לו זו בידינו הוא לעכב מנץ ית"ל לרצונכם תזבחהו לדעתכם זבחו:

הדרן עלך הרי עלי עשרון וסליקא לה מסכת מנחות

דלעולם הם עומדים והיכי דמי מזבח בנוי בשמים ומיכאל עומד ומקטיר עליו: מאי דכתיב זאת התורה. יולא כתיב בה חוקה: עולה ומנחה מיבעי ליה. דליהוי משמע זאת התורה היא עולה ומנחה כו': אין לריך לא עולה וכו'. דהכי משמע זאת התורה לעולה כלומר במהום העולה למנחה בשביל המנחה כגון לכם בשבילכם כלומר התלמוד תורה מכפר על עונותינו: בתורת חטאת. כגון סדר קדשים דמיירי בהלכות עבודה: שנת העובד. עבודת קרבנות ומביאו למזבח מתוקה שנתו שהוא ישן ולא ירא: אם מעע ואם הרבה יאכל. מתן שכרו: ברבות הטובה. קרבנות: רבו אוכליה. כהנים: ומה כשרון לבעליו. להקדוש ברוך הוא כי אם ראות עיניו שזה מתכוין לטובה: לבעל הדין. לאומרים רשויות הרבה הן והדבר מוכיח שזה ששמו כך ליום להקריב לו מנחה [חה] ששמו כך ליום להקריב לו פרים וזה אילים לכך נאמר בכולם ריח ניחוח לה': אחד המרבה. להביא הרבנות: כדי שתאמר אעשה רלונו. להקריב לו קרבן ויעשה רלוני (ג) לפי שהוא לריך לכך ואשחדנו: לא לרלוני אתם זובחים. כלומר לא טלהנאומי שאיני רוצה להטריח אתכם לעשות על כרחכם: לרלונכס. ללורך עלמכם לקיים מצוותי שתהא כפרה לכם בכך: לרלונכם ובוחו. שתהח כוונתכם לשחוט פרט למתעסק בסכין לחתוך דבר אחר ושחט בהמת קדשים שפסולה: מנין למתעסק. בדבר אחר ושחט בהמת קדשים שהוא פסול: זו בידינו הוא. דמלוה לכוין

הכתוב לעכב: הדרן עלך הרי עלי עשרון וסליקא לה מסכת מנחות

דעתו: לרלונכם תובחהו. שנה עליו

ג) ניומא עב: קדושין כט:], ד) נחגיגה יב:], ד) נולא חטאת כל"ל וכ"ח בילחוטו. ו) שבועות טו., ז) [ברכות ה: יז. שבת לו. יומא מב. שבועות טו.ן, יומא מב. שבועות טו.], ה) [בפסוק: לבעליה כי אם ראות ח] ובפסוק: לבעליה כי אם ראות עיינון, ט) זכוים מו. חולון יג. לא:, י) נימכן להיות אמר ליה וכ"א בזבחים מו.), כ) צלייל בשלמה), ל) להנאמי שאני רוצה. צ"ק, מ) נוכ"ה בגמ' ובעין יעקב ריש מ) נוכ"ה בגמ' ובעין יעקב ריש פ׳ כ׳ לחגיגה ע״שן, כ) וועי׳ ט״ו א"ח סימן קרן,

הגהות הב"ח

(b) רש"י ד"ה כבנים דעת זכרים וכרי: (c) ד"ה ולת לביהם שבשמים שמאמינים בהקב"ה ולון מאמיני' בעבודת כוכנים:
(a) ד"ה כדי שתלתר וכי ויעשה רלוני ולא שהול לרין:

גליון הש"ם

רש"י ד"ה מאי דכתיב כו' ולא כתיב בה חוקה. עיין לעיל דף יט ע"א ועיין כאליהו רכה לשו"ע לאים סימן א' ס"ק

מוסף רש"י

שימי את. אמה הוא המקשה לי בתמיה (לעיל במ.) חכם גדול כמותך אינו יודע לתרץ מתני', (בבורות מג:) בכמה דוכתין אשכחן דמהדר ליה רב הכי אשמחן דמהדר ליה רב הכי שימי אחם שימי את, ונראה בשיני משום שימי את, ונראה בעי משום דבר בכיה הוא וקאמר ליה הכי יודע להשיפני, ואני שמעמי יודע להשיפני, ואני שמעמי היה זוקף עיניו למעלה הלכך לא היה מכיר, ולא נהירא ל, שהכי היה מכיר, ולא נהירא ל, שהכי הר בל או לא חיינו שאמר בר בר לשום לא חיינו שאמר בר בר לשום לא חיינו שאמר בר בר לשום לא היינו שאמר בר בר לשום היה בר לשום ביינו שאמר בר בר לשום היה בר לשום היה בר לשום היה בר לשום היה מכיר לשום היה בר לשום בר לשום היה בר לשום בר לשום בר לשום היה בר לשום בר בר לשום ב לא מלינו שאמר רב כך לשום אדם אלא לזה אמר כן בכמה מקומות, ועוד שמעתי משום מקומות, ועוד שמעתי משוס לחמים הוה הימים לשני כי סהיל מלכת (מענית בי) כמנול מלכת (מענית בי) כמנול מלכת מענית בי כל מיקוב מיקוב לישונית מיקוב מכן בי מיקוב לישונית בי מיקוב בי ענילה (יוניא עב.). המרבה ואחד ט. שיש לו שכר כמו למרכה (ברכות הממעיט. מתמעים כמו נמתכה (ברבות יו.). מגין למתעסק בקדשים יו.) מגין למתעסק בקדשים שהוא פסול. שוחע קדשים וולם בכוונה לולה כמתעסק בכדברים לחמרים (חברים במברים בתבים ב כלומר מנין למתעסק שפסול בקדשים כגון ממעסק בסכין להגביהו או לזורקו ושחט בקדשים, שלא נתכוין לשום שחיטה, אבל נתכוין לשום שחיטה בעלמא כשר אלא שלא שחיטה בענמת כשר מנת מל מנת לכל לבעלים לשם חובה (חודיין יג). זו בידינו הוגא לעכב מבין. ראיה זאת כבר ידענו אותה ומיהו מלוה הוא דעבה לן ולא עיכוב (וברים שם) מקרא זה הייתי יודע ומכאן אנו למדים שמלוה להתכוין ואני שאלתי לעכב מנין, שאם לא נתכוון יהא

הדרו עלד מסכת מנחות